

Եւ ուխտ ըրին իրենց անձին որ աշխատին միանան .

Աշան գային արջուն խօզին ու շատ բաներ խօսեցան ,

Որ չը վիճէն մէկմէկու հետ այլ մէկ հնարին մումուն :

Ի՞նչու համար ըստ աղուէսն մէկմէկու դէմ կը զի՞նիք ,

Ո՞թէ բռնիք պիտի ափրէք , ու առիւծին նմանիք .

Դիտցած եղիք , որ անասնոց դուք առելիք կը լի՞նիք .

Ու ձեզ դարան կը պատրաստեն , որ դուք շուտով կորսուիք :

Ակէր ուրեմն , երթանք կրկին և հարցունենք 'Դիտսին ,

Ասյինք օրո՞ւն կուտայ հրաման իշխան լինել ամենին ,

Երբ լսեցին բոլորն մէկէն շատ հաւնեցան այս բանին ,

Երթանք ըստենք նայինք թէ մլ արժան է այս պաշտօնին :

Ամէնքն մէկէն գնացին շուտով և հարցուցին 'Դիտսին ,

Ասյինք օրո՞ւն կուտայ հրաման գլուխ լինել ամենին ,

Ավագինք յիմարներ , ըստ Դիտս միթէ մոռցայք առիւծին ,

Չեզի ըրած բռնութիւններն և զրկանքներն առաջին :

Այսուհետեւ չըլայ ձեր մէջ տիրող կամ պէտ բնաւին ,

Թէ չէ շուտով մեծ բռնաւոր կ'ըլայ նման առիւծին .

Պէտք է յիշէք որ դիւրութեամք ըստալթեցիք թշնամին .

Հիմա կրկին կը փափագիք գերի ըլլու ուրիշին :

Աւասիէ վերջ միայն օրէնքն ըլլայ ձեզի կաւավար ,

Որ ճանցունէ ամեն մէկուն իրաւունքներն հաւասար ,

Ոիշտ ջանք ըրէք տկարներուն խնամք տանել հայրաբար ,

Արդարութիւնն ու իրաւունքն իշխեն ձեզի ափրաբար :

Ինչպէս կ'ուզէք որ ուրիշներն ընեն ձեզի լաւ թէ վատ ,

Դացէք դուք ալ մէկզմէկու նոյն բանն ըրէք անընդ հատ :

Ու սիրեցէք միշտ մէկզմէկ իրուն եղբարք հարազառք ,

Որ երջանիկ ըլլայք ուրախ զուարթ հանգիստ և աղատ :

1870 Յունիոն 10

Կարապետ Անդրեանեան

Արքիեպիսկոպոս :

ԱՐԴԱՐԱՑՄԱՆ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

Արդ երրորդ նուագ
Եշարագուշակ ,
Որ սեւ սեւ ամսկեք
Դու փոթորիկներ
Քու դէմբըդ սիրուն
Պահեցին հեռուն :
Եւ մեզ ալ անգութ

Տեղացին կարկուտ ,
Լացինք օրերով
Զկայր սէր գորով .
Սգացինք առատ
Զրբին արդար գատ :
“Դարձուցէք հիմիկ
Բանքք , մեր աստղիկ” .

“ Ասատիլք քո, Մոտղիկ ”
Դուացին սասաթիկ,
Ըստ ըրմնք աղերս
Դարձուցին երես :

Ռոինք “ մեռնինք մեք
Նորի Մոտղիկն հէդ ո
Ծամշղեցինք յարիւն
Մեր զէնքն աննըկուն
Դրիչ թէ լեզու,
Թէրթ, մամուլ հատու :

Ըստ ըրմնք գրոհ
Ըստ տուինք և զոհ,
Հոն գութ մը արդար
Յերկնից իջտւ վայր .
Պատուեց վարագոյր,
Յրուեց մահաբոյր
Մազերն մթագին
Աչքէ լուսագին :

Տեսաւ ամեն մարդ
Ո դու Հայոց բաղդ.
Ռոին, “ ապրին միշտ
Մէկաեղ և անվիշտ
Թէ Հայուն որդեակ
Թէ իւր Արաւակակ ո :

Եւ մէք անձանձիր
Կուգանք ծնրադիր
Գու սուրբ տաճարիդ

Ո աստղիկ վճիս,
Ուրիէ օրէնք լցո
Ծոլան և քաղցր յօյս .

Եցիւ թէ նորէն
Զգայր անօրէն
Հեռք մը նախանձու
Վլրատ զազարու
Տալ քեղ յորութեան
Չորս օրն սիրութեան :

Այն առեն Մոտղիկ
Արուսեակ գողորիկ
Քան ողջ աշխարհիկ
Հէքս եմ երջանիկ :

Թ. Ա. Թ. Ո. Տ. Լ.

67, Ապիլ 2. Դ Ամա

Ա Բ Կ Ա Ծ Ք
Ա Ր Ի Ս Թ Ո Ւ Օ Ւ Խ Ի Ն

Ասֆրոնիմ՝ իրեն նախնեաց բոլոր
ստացուածքը նաւաբեկութեամբ և
ուրիշ ձախողութիւններով, կրօպն-
ցնելէն զինի, քաշուելով Տելոս
կղզին, հան իրեն առադիմութեամբը
միմիթարուած՝ երջանիկ կեանք մը
կ'անցունէր : Ճոն սոկեղէն քնորի մը
վայ, այն աեղ պաշտուած Վասու-
ծոյն հրաշալիքները կ'երգեր . մուսայ-
ներուն սրհեսար կը մշակեր, սրնացմէ
սիրուած էր . հետաքրքրութեամբ բը
նութեան գաղանիքները, աստեղաց
և երկնից ընթացքը, սկզբանց աստի-
ճանները, տիեզերաց հիսնալի կաղ-
մութիւնը՝ զոր իւր կարկինովը կը
շափեր, տնկոց զօրութիւնը և կեն-
դաննեաց կաղմածը կը զիաէր և կո-
րնէր . բայց աւելի իրեն անծը կը
կրօմէր, կը ջանար իր հոգին առ աքի-
նութեամբ զարդարել : Վյապէս ահա
բազզը՝ զանիկայ հալածել և խննար-
հեցնել կամելով, աւելի ձմարիս
փառաց այօմնքն իմաստութեան հա-
սուցած էր :

Մինչդեռ այս առանձնութեան
մէջ երջանիկ կ'ապրէր առանց ճո-
խութեան և աղքատօրէն, օր մը ծո-
վուն ափանց վայ պատկառելի ծե-
րունի մը տեսաւ, օր իրեն անձանօթ
էր, օտարական մ' էր այս մարդը, օր
նոր ելուծ էր կղզին : Վյո ծերունին՝
ծովուն այս ափանց վայ կը զարմա-
նար, սրուն մէջ գիտէր անիկայ օր այս
կղզին շատ ալեկոծ էր ժամանակին .
կը զննէր այս ծովեզր, ուր աւագ-
ներու և ժայռերու վայ, փարբիկ բը-
լուներ կը բարձրանային, սրբ միշտ
նորածիլ և ծաղկեալ դալարիով մը
ծածկուած էին . չէր կրնար յագենալ
դիտել . այն վճիռ աղքիւ բակները,